

# Satweefchu Awifes.

Nr augstaš Gewefchanas = Kummiffiones ftauu un nowehlefchanu.

Nr. 42. Zettortdeenâ 15tâ Oktobera 1831.

Zelgawa 14tâ Oktobera.

Rihds 6tu Oktobera pee Rihgas ohsta 1550  
kuggi bij abraufufchi un 1376 isgahjufchi.

S t a h s  
n o d i w e e m b r a h l e e m.

(Weigums.)

(Skattees Nr. 40.)

Pauls, tas ohtrais brahlis, gahje us labbeem zelkeem tai laimej pretti, fo winna taifna un gohdiga firds pelnija. Isglabbees no weena brahla kas winnam tik leelus firdehstus ween darrija, winsch apnehmahs tammî tablâ semmê fur winsch nogahje, kâ gohda-wihrs dsihwoht. Gan redsejis ka ir baggati muischneeki, kas kohymanni bij tappufchi, neween baggati tappe bet ir pee wisseem gohdâ un labbâ flawê fawu muhschu nodsihwoja, arridsan winsch apnehmahs weenu andeleschanu eefahkt. Winsch nogahje pee weenu baggatu tam sinnamu darritu kohymanni, kas fawa gohda un taifnibas dehl leelâ gohdâ un flawê stahweja. Scho winsch usrunna, arri tas negribbetu wimmu kâ paligu peeneimt, un apfohla labbu teefu no fawas naudas pee andeleschanas doht. Tas kohymannis kas jau labbi eefsch gabdeem stahweja, to darrija ar labbu prahtu. Schis jau pee ta jauna wihra azzim un pee wiffas isturrefchanas manniija labbu firdi un faprafchanu. Ihsâ laikâ Pauls tapehz eemahzijahs kas tik ween eefsch andeleschanas sinnaht waijaga. Pee ta winsch ir strahdaja ar wiffu spehku, tâ ka tas wezzais tam wiffas fawas isdarrifchanas ween ustizzeja, un us wimmu eefsch wiffahm leetahm palaidahs.

Pehz kahdeem gabdeem tas kohymannis atrade ka tas darbs un ta andeleschana fawa jauna beebra tam eefsch naudas baggatus auglus atnessufi. Ka winsch to tâ par wolti buhtu darrijis, to winsch negribbeja, un winsch apnehmahs tam wiffu labbi aismakfahkt. Tapehz weenâ deenâ to eeaizinajis fawâ istabâ, winsch runna tâ us wimmu: „astoni gaddi jau pagahjufchi, ka juhs ar mannim kohpâ strahdajufchi, un es atrohdu, ka es pulku baggats esmu tappis ne kâ es biju. Jufsu ruhpes par mannu labbumu un jufsu isturrefchana eefsch wiffahm leetahm es ganna ne-esmu spehjis apbrihnoht. Wehl wairak man to bija jadarra, kad es apdohmaju, ka juhs, tik jauni buhdami, ne tâ darrait kâ zitti, kas tik preeku-deenas mekle. Jums peederr manna firsniga pateiziba, ka manna baggatiba lohti eefsch augleem zehlfes.“ — Nu rahda tas weenu lahdi pilditu ar naudu un fakka: „schê irr tee augli no tahs naudas fo juhs man ustizzejufchi un kas pehz taifnibas zittam nepeederr kâ ween jums. Kâ pateizibu par jufsu peetizibu es apfohlohs wiffur jums palihdseht, ja jums nu patifschana buhtu, us fawu paschu rohku dsihwoht un andeli dsiht, bet nemmait ir fcho masumu mihligi pretti,“ un tâ parahda tam wehl weenu zittu lahdi, fur wehl wairak naudas bija eelifta, ne kâ eefsch ta pirmaja. — Paulin, kam nebuht naudas kahriga firds nebija, tik panehme to naudu kas tam pascham peederreja. Pateikdams, winsch teize tam kohymannim ka ta mihlestiba fo winsch par to laiku tam parahdijis, par wisseem teem 8 gabdeem, fo winsch pee ta dsihwojis, makfas gan par fawu darbu effam, un tâ leedsahs glufchi to naudu pretti neimt, kas tam tappe dohts. Zaur to tas kohymannis jo wairak sabrihnojees, fahze nu to jaunu wihru wehl jo leelakâ gohdâ turreht. Isdeenas dohmadams kâ tahdu lab-

prahribu warretu islihdſinaht, tam nahze weens padohms prahrà, kas tam ir labbi isdewahs. No behrneem tam tik weena weeniga meita bij, kas neween jauna un daila no waiga un auguma, bet ir eefsch wiffahm tahm leetahm bij eemahzita kas jaunam feewischſim warr labbu flawi un gohdu padarriht. Wifsch to eeaizinajis fawà istabà un tà rurna us winnu: „Pauls jau 8 gaddus pee mannim dſihwo un eefsch ta laika manna baggatiba lohti wairojusees. Ka nu wifsch pee ta man weens pats lihdsjeis, tà es to newarru firde panest, ka es winnu bes kahdas makfas atlaistu. Es winnam gribbejis daudf naudas dahwanah, bet wifsch ar gohdu un pateizibu noleedse no mannim ko nemt pretti. Nu man zits zefsch naw ar winnu lihdsigs tapt, kà ween ta, ka es winnu par fawu snohtu usnemmu. Es tizzu ka wifsch tas weenigais, kas to pateesi peln. Bet papreeſch man labbi jafim, arri tu, mans mihlais behrns, ar mannu prahtru meera buhfi.“ Mihlais tehws! ta tam atbild, ar pateefu firde es jums warru teift, ka schi naw zeeta palikkufi, zeefahrt es scho jaunekl redseju, kà wifsch muhsu namma strahdaja un dſihwoja, un juhsu padohms man jo wairak tapehz patihfams, ka wifsch ar mannu gribbeschanu labbi faderr.

Kohpmannis nu us weetu atfauz Paulu un tà falka us winnu: „tahs sihmes mannas pateizigas firde juhs negribbait no mannim pretti nemt. Taisiba man ar warru speesch, ar jums us kahdu wifsi lihdsiba tapt. Es jums dahwanaju fawu paschu weenigu meitu ar wifſſu mannu baggatibu.“ Ar leelu pateizibu nehme Pauls tahdus wahrdu pretti. To labbu firde un gohdigu tiffumu ta, kas tam kà gaspascha tappe dahwanata, wifsch jau eefsch teem astoneem gaddeem bija atsiht gan mahziies, un tahs kahfas ne ilgi pehz tam tappe noturretas. Wehl daschus gaddus tehws ar tahdeem mihleem behrneem pilnà meera kohpà dſihwojis, wifsch mirdams, teem fawu fwehtibu un leelu baggatibu wehl atstahje. Tahdu mihlu tehwu ilgi un gauschi noraudajufchi, Pauls nu dohmaja atkal fawu mihlu tehwu-semmi apraudsiht. Wifsch no ta farunnajahs ar fawu gaspaschu. Schi fawu fungu firf-

nigi mihledama, to ween gribbeja kas schim patiffe. Tai labprah, arriſan patiffe us weenu semni nobraukt, no ka ta tik daudf bij dſirdejufi runnajam. Wifſſas fawas mantas labbà fargaſchanà nolikkufchi, tee abbi cet us weenu fuggi un laimigi nosehgele us Marselje (Marseille), weenu leelu pilsehtu Pranzufchu semmè. Ka nu no tahla juhras zella dabubhtu atduſſeht, tee teitan trihs neddetas palikke. Par scho laifu isteize Pauls gaspaschai no kahdas zilts un dſimnuma tas effam. Ar! atbildeja ta gaspascha, tas man paliks weena sihme no tawas pateefas mihlestibas un labbas firde prett mannim. Tu ne-effi tahdu gaspaschu prezzejis, kas pehz tawas fahrtas un dſimnuma buhtu bijufi, bet par wifſſeem zitteem tu man effi zeena nehmis, un tizzi mannam wahrdam, zitta ir tew neubhtu ar tahdu pateefu firde mihlejufi kà es. Ta fahrtu kurrà es nu zaur tewim tohpu, gribb ka es ween darbojohs tew gohdu darriht, jo manna mihlestiba pretti tew jau tik leela, ka ta newarr wairs leelaka tapt. —

Nu fahze fungu winnai wifſſu isteift, kas winna wezzaki bijufchi un kahdà fahrtà winna tiwaki raddi wehl dſihwojam. Smaggi tam wehl us to firde kritte tai isteift, kahds winnu weenigais brahlis irr, kahdas leelas raises schis tam darra un kà besdeewigi schis prett brahli dſihwojis. Nu tas lohti bihstamees, kad mahjäs pahrnaktſim wairak ne kà behdigas sinnas no ta isdſirdeht. Peenehmis fullanus un fagahdajis wifſſu to, kas ar winna fahrtu un baggatibu fatiffe, abbi atstahje to pilsehtu un brauze tahlafi. Jau 2 deenas braufufchi, Pauls nu dabbuja ko redseht ko wifsch neubhtu bija fagaidijis. Rattus lizzis apturreht un iskahpis staiga kahdu brihdi kahjahm. Tè us zella tam peenahf weens ubbags ar wezzeem noplifſufcheem fwarreem un luhdsahs nabbagu dahwanu. Kahds brihnumè Paulin tè bija redsams. Paschu fawu brahli Dahwidu wifsch eefsch ta ubbaga atsiht, kas tik ar luppatahm nokahrees, tà isſkattijahs ka firde warreja fahpeht. Zaur ko tu tawu maift pelni, praffa wifsch? Es tew wehl turru par jaunnu, ka tu nespehtu darbu strahdahf un ar gohdu ko pelnitees? Kad tu gribbi tahdu

wasanka dsihwofchanu atmet, tad es tew pee-  
fohlu daschu labbumu peemest un kad tu klausifi,  
tew pee labba gohda pazelt. Steidsees tif us to  
pilssehtu noeet kas weena juhds no tejen irr, tur  
us pastesnammu es tew sagaidischu. — Tas ub-  
bags neatsinne ne buht sawu brahli, un nesinna-  
ja ko dohmacht no tahdas shehlastibas weena  
funga ko winsch sawa muhscha nebij redsejis.  
Tomehr gahje winsch us laimi us to peeteiftu  
pilssehtu.

Pauls atkal eefsch sawahm rattim eefahpis,  
braukdams pasalka gaspaschai ka winsch nu patt  
sawu brahli effam atraddis. Labpraht es to at-  
kal sawa kahra eezeltu, kad es tif spehschu win-  
nu us labbeem zelteem waddiht, un pee weenas  
gohdigas dsihwofchanas eeraddinacht. To da-  
riht tam ne warreja wiffai smaggi frist, ka winsch  
eefsch naudas lohti baggats bija. Ta labfirniga  
gaspascha ar tahdu padohmu bija labpraht meera  
un abbi winnu nu sagaidija us pastesnammu.  
Schis labbi steidsehs un ne zil ilgi pehz tam pee-  
nahje. —

Pauls nu nehme winnu ihpaschi weena istaba  
preefscha un runna ta us winnu: „es tew esmu  
paligu peefohljis un es ir labpraht sawu wahrdu  
gribbu turreht, bet papreefsch man jasinn kas tu  
effi, un kahda nohte tew tahda leela nabbadsiba  
eegrubdusi, kurrâ es tew redsu. Ne noleeds man  
nekahdu lectu, jo gaischafi tu man to pateesibu  
teifki, jo wairak labba tu no mannim warri sa-  
gaidiht. — Ta samaitata firds weena wasanka  
tam darra stulbu prahtu, zil ilgi ka tas warr  
ko rohkâs dabuht sawas kahribas remdeht. Kad  
tahdam gallâ wiss, ja ir maifes reezeninsch  
truhst, tad tas friht tahda famiffeschana, ka jau  
zilweks kam wiffa zerriba truhst. Tad patte ta  
sinnama firds to bahrgi jo bahrgi sohda; nodsih-  
wotu laifu peeminneht tam friht smaggi; laimigs  
winsch irr, kad firdi juht noschehlumu.“ Scho  
wiffu bija Dahwids dsihwodams atraddis. Skatti-  
jahs winsch us to leelu un breefnigu nelaini,  
kurrâ tas tihfchi pats bij sfrehjis, tad winsch  
firdi no ruhktahm sahpehm tappe mohzihts; kau-  
nu fewis labbad tas zeete un winsch buhtu lab-  
praht sawahm paschahm azzim noslehpes. Ta-

deht Dahwids atbildeja brahlim, ka winsch to,  
ko brahli no ta prassija, ar firds pateesibu dar-  
riht gribbam un isteize tam beswiltigi wiffu sa-  
wu dsihwofchanu, ka ir sawu wahrdu, ziltu un  
dsimummu. Bet, prassa Pauls, arri tew nau  
kahdi raddi, kahds brahli, kahda mahse? Pee  
ta wahrda brahta! Dahwids sahft gauschi rau-  
daht. Kadeht tew affaras tif lohti birst? prassa  
atkal Pauls. Ak, zeenigs kungs! man ja = ap-  
rauda weenu brahli, atbild Dahwids, kam es  
pahreleku launa esmu darrjis. Labbus padoh-  
mus ko winsch man dewe es tif ar lahsteem esmu  
atmettis. Winsch nu irr man nosuddis, un  
behdiss no ta kauna, ko es tam ka brahli, pee  
wisseem muhsu-raddcem un wiffa leela pilssehta  
padarriju. Jau 12 gaddi irr, ka es no winna  
itt nekahdu wahrdu ne esmu dsirdejis. Buhtu  
winsch mirris, tad tas notizzis zaur leeleem  
firdsehsteem, bet irr winsch nelainigs, tad man  
ween ta waine. Kad es to apdohmaju, tad toh-  
pu lohti noskummis un tahs firdspahrmeschanas  
mohza un wahrdfina mannu nabbagu dwehveli.  
Ak, zeenigs, shehligs kungs! lohti pee sawa  
brahta esmu es apgrehfojees. Kad ween winsch  
to sinnatu ka lohti tas man sah, un ka firnigi  
es to noschelloju, teescham, winsch labpraht man  
peedohtu! Zaur tahdu pateesu isteifschanu, zaur  
ko tas nu zittu un labbaku firdi rahdija, Pauls  
ta firdschehligs tappe, ka winsch tif ar warru  
warreja affaras fatureht. Tu nu to pateesi no-  
schello, ka tu ta ar sawu paschu meefigu brahli  
effi dsihwojis, un ka tu winnu tif gauschi apbe-  
dinajis effi. — Ak ja, zeenigs kungs! Wanna  
firds tohy ka ar nasi graisita, kad redsu, ka es  
nekahda wihse to newarru islihdsinacht, ko es tam  
pahri esmu darrjis. — Kad wiss gohds no ta-  
was firds wehl nau suddis, falka Pauls, un  
kad taws shehluns naw w'itigs, tad atsihsti ta-  
wu brahli sche tawâ preefscha, ko tu no behrnu  
deenahm nizzimajis; es pats tas esmu. — Zil  
leela bij ta isbihjashana, ka winsch nu sawu brah-  
li atsinne, to itweens gan tizzehs! Winsch met-  
tahs pee semmes, aplampe tam kahjas un affa-  
ru straumes teff no winna azzim. Ak, mans  
brahli! isfauze winsch, ka warrest tu man tah-  
dam nezeenigam peedoht, es nebuht sawu sheh-

lastibu noyelnu! — Us teem wahrdeem fo tu man teizis, es wiffas tarwas apgrehlofchanas wairs neatminnu. Zellees augfcham, apkamy weenu brahli, kas tew ar pateesu firbi mihlo! Usnem zittu prahnu, kas ar tarwu kahrtu un dsinnumumu faderr, un tohpi gohda wihrs! Es gahdaschu tad par tarwu labbumu. —

Zaur tahdu labba brahla labprahntibu, tappe Dahwids gauschi fanemts, un zeeti apfohlija labbaku dsihwofchanu eefahkt un ir turreja farwu wahrdu. Pauls, kam nauda netruhke, eetaifija weena gadda farwu brahli tahda buhfschanâ, zaur fo tas baggatu pahrtifschanu eemantoja. Zohiti leela bij arridsan Dahwida pateiziba pretti weenu brahli, kas tif dauds tam padarritu taunu tif ar labbumu islihdsinaja.

B — t.

**Zeefa fluddinafchana.**

Us pawehleschanu tahs Zulkumes aprinka teefas teef pee Kaiwes pagasta teefas tai 17tâ Oktobera f. g. weena dalka no tahm atnemtahm leetahm ta lihds

schinniga Kaiwes melbera Kobisch, prohti: eefsch Joh peem, flappeem, kastehm un krehfleem, dehl teefas malfaschanahm, uhtropê pahrdohiti; tee, kas tahdas leetas pirkt gribbetu, teef aizinati, tai peeminnetâ beenâ pee schih's pagasta teefas farastees.

Kaiwes pagasta teefa 26tâ Septempera 1831. I  
 † † † Appolej Zanne, pagasta wezzakais.  
 C. Herrmann, pagastia teefas ftrihweris.

**Zittas fluddinafchana.**

No teem beidsot peeminneteem tohp wiffi, kurreem kahdas taisnas parradu praffifschanas jeb atlihdsinaschanas pee tahs atlikkuschas mantas ta nomirruscha Leh nas basnizaskunga Philippa v. Rhanaens buhtu, us: faukti: ar tahm paschahm, pee saubefschanas farwas teefas, pehz feschahm nebbelahm, tas irr tanni 26tâ Oktobera f. g., kas par to weenigu islihdsinaschanas terminu nolikt irr, Leh nas basnizaskunga = muifschâ few peeteiftees. I

Tee usraugi tahs testamentes peepildifschanas.

Weens gohbig's usfizzams waggars, kam labbas leezibas grahmatas, warr atkal weetu dabbuht. Sin nu par to winnam dohs Steffenhagen kungs Zalgawâ.

**Naudas, labbibas un prezzu firgus us plazzi. Rihgê tanni 5tâ Oktobera 1831.**

	Subraba			Subraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 73½ kap. papihru naudas gelbeja	1	—	I pohds kennepu . tappe malfahts ar	1	—
5 — papihru naudas . . . . .	1	32½	I — linnu labbakas furtes — —	2	—
1 jauns dahlberis . . . . .	1	30	I — — fliktakas furtes — —	1	50
1 puhrs rubsu . . . . . tappe malfahts ar	1	15	I — tabaka . . . . .	—	60
1 — kweeschu . . . . .	1	95	I — dselses . . . . .	—	65
1 — meeschu . . . . .	—	85	I — sweesta . . . . .	2	—
1 — meeschu = putrainu — —	1	20	I muzza silku, preeschu muzza — —	4	50
1 — ausu . . . . .	—	65	I — — wihfchnu muzza — —	4	75
1 — kweeschu = miltu . . . . .	2	50	I — farkanas fahls . . . . .	6	50
1 — bihdeletu rubsu = miltu — —	1	75	I — rupjas leddainas fahls — —	5	25
1 — rupju rubsu = miltu — —	1	10	I — rupjas baltas fahls — —	4	50
1 — firnu . . . . .	1	—	I — smalkas fahls . . . . .	3	60
1 — linnu = fehklas . . . . .	2	75	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un		
1 — kennepu = fehklas . . . . .	—	90	warra nauda stahw ar papihres naudu weena		
1 — kimmenu . . . . .	1	75	malfâ.		

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.